

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden selityspyyntö koskien Keski-Suomen hyvinvointialueen kunnallisvalitusta Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän valtuuston päätöksestä 17.6.2022 § 9 - diaarinumero 1702/03.04.04.10/2024

Kunnanhallitus 28.10.2024 § 169

Valmistelija: Kunnanjohtaja Tuomo Kärnä

Tausta

Korkein hallinto-oikeus on antanut 19.6.2024 päätöksen 1861/2024 Keski-Suomen hyvinvointialueen tekemään hakemukseen, jossa on haettu Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän yhtymävaltuuston 17.6.2022 tekemän päätöksen § 9 purkamista. Korkein hallinto-oikeus on jättänyt hakemuksen tutkimatta. Perusteluna on, ettei asiassa ole todettavissa, että haettu päätös asianmukaisine valitusosoituksineen olisi annettu laillisesti tiedoksi hyvinvointialueelle, jolla on voimaanpanolaissa säädetty valitusoikeus. Päätöstä koskevan valituksen tekemiselle säädetty määräaika ei ole alkanut hyvinvointialueen osalta kulua, eikä purettavaksi haetun päätöksen voida katsoa tulleen muutoinkaan ajan kulumisen tai muullakaan perusteella hyvinvointialueeseen nähden lainvoimaiseksi.

Korkein hallinto-oikeus on antanut 19.6.2024 päätöksensä tiedoksi lakkautetun sairaanhoitopiirin kuntayhtymän entisille jäsenkunnille.

Jäsenkuntien tietoon on näin tullut sairaanhoitopiirin yhtymävaltuuston päätöksen tiedoksiantoon liittyvä virhe, joka on korkeimman hallinto-oikeuden päätöstä ja hyvää hallintotapaa noudattaen pyrittävä korjaamaan viivyttelämättä. Tiedoksiannon puuttumisen vuoksi yhtymävaltuuston päätös ei ole tullut hyvinvointialueeseen nähden lainvoimaiseksi, ja hyvinvointialueen tulee siis voida tehdä päätöksestä kunnallisvalitus.

Määräaika valituksen tekemiseen alkaa siitä, kun päätös valitusosoituksineen on annettu hyvinvointialueelle tiedoksi. Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän yhtymävaltuuston 17.6.2022 § 9 tekemä päätös on siis ollut annettava Keski-Suomen hyvinvointialueelle virallisesti tiedoksi.

Hallintolain 54 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on annettava tekemänsä päätös viipymättä tiedoksi asianosaiselle ja muulle tiedossa olevalle, jolla on oikeus hakea siihen oikaisua tai muutosta valittamalla. Korkeimman hallinto-oikeuden 19.6.2024 päätöksessä on todettu, että tätä tiedoksiantovelvollisuutta ei sairaanhoitopiirissä ole hyvinvointialueeseen nähden noudatettu. Yleensä tiedoksiannosta vastaa se viranomainen, joka on päätöksenkin tehnyt. Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymä on kuitenkin lakannut oikeushenkilönä olemasta 31.12.2022.

Tiedoksianto korkeimman hallinto-oikeuden linjauksen jälkeen

Lakkautettua kuntayhtymää edustavat sen entiset jäsenkunnat, vaikka sairaanhoitopiirit varoineen, velkoineen ja sitoumuksineen ovatkin voimaanpanolain mukaisesti siirtyneet hyvinvointialueille 1.1.2023. Tätä käsitystä lakkautetun kuntayhtymän jäsenkuntien roolista puoltaa se, että korkein hallinto-oikeus kysyi Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän muodostaneilta kunnilta selitystä Keski-Suomen hyvinvointialueen hakemaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän päätöksen

purkuun. Lakkaudetun kuntayhtymän jäsenkunnilla on siis oikeus ja velvollisuuskin viivyttlemättä korjata tietoonsa tullut kuntayhtymän päätöksen tiedoksiantoon liittyvä virhe.

Korkeimman hallinto-oikeuden 19.6.2024 päätöksen tiedoksisaannin jälkeen Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän entisten jäsenkuntien kunnanjohtajat ovat yhteisessä keskustelussaan todenneet, että yhtymävaltuuston päätös tulee muodollisesti antaa tiedoksi hyvinvointialueelle ja että käytännössä sen voi toteuttaa kaikkien jäsenkuntien puolesta Viitasaaren kaupunki. Päätöksen tiedoksiannon hyvinvointialueen kirjaamon sähköpostiin 28.6.2024 on tehnyt Viitasaaren kaupungin talous- ja tietohallintojohtaja, esihenkilönsä Viitasaaren kaupunginjohtajan pyynnöstä. Sähköpostilla tehtyyn tiedoksiantoon on sisällytetty saatekirje, korkeimman hallinto-oikeuden 19.6.2024 päätös, yhtymävaltuuston 17.6.2022 päätös ja Kuntaliiton mallin mukainen kunnallisvalitusosoitus.

Päätöksen tiedoksianto on tavanomaista hallintotoimintaa, jossa ei tehdä uutta asiaan liittyvää ratkaisua tai muuta oikeustoimea. Lakkaudetun sairaanhoitopiirin jäsenkunnilla on ollut toimivalta toteuttaa kirjeen lähettämiseen rinnastettavissa oleva tekninen toimenpide, joka ei ole edellyttänyt erillisen viranomaispäätöksen tekemistä jäsenkunnissa eikä puhe- tai ratkaisuvallan käyttöä lakkaudetun sairaanhoitopiirin kuntayhtymän puolesta.

Mikäli katsotaan, että lakkaudetun sairaanhoitopiirin kuntayhtymän jäsenkunnat yhdessä tai yksin eivät ole voineet korjata sairaanhoitopiirin kuntayhtymän yhtymävaltuuston päätökseen liittyvää tiedoksiannon virhettä, hallinto-oikeuden pitänee velvoittaa Keski-Suomen hyvinvointialue toimittamaan viivyttlemättä kyseinen päätös valitusosoituksineen tiedoksi itse itselleen, jotta päätökseen liittyvä muutoksenhakuaika voi alkaa. Kaikki päätökseen liittyvä asiakirja-aineisto on siirtynyt Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymältä Keski-Suomen hyvinvointialueen haltuun 1.1.2023.

Viitasaaren kaupunki on sovitusti toteuttanut sairaanhoitopiirin kuntayhtymän yhtymävaltuuston päätöksen tiedoksiannon kaikkien lakkaudetun sairaanhoitopiirin kuntayhtymän jäsenkuntien puolesta. Tämä teknisen toimenpiteen toteutus ei ole tehnyt Viitasaaren kaupungista enemmän asianosaista kuin muista lakkaudetun sairaanhoitopiirin kuntayhtymän jäsenkunnista.

Keski-Suomen hyvinvointialueen vaatimukset

Keski-Suomen hyvinvointialue on tehnyt kunnallisvalituksen koskien Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän yhtymävaltuuston 17.6.2022 tekemään päätökseen. Kunnallisvalituksessa hyvinvointialue myös vaatii selvitystä Viitasaaren kaupungin antamaan tiedoksiantoon sekä vaatii Viitasaaren kaupungilta korvattavaksi asiaan liittyviä oikeudenkäyntikuluja.

Hämeenlinnan hallinto-oikeus pyytää selitystä hallinto-oikeudelle viimeistään 11.10.2024. Selityksen antamiselle on saatu lisää aikaa.

Esittelijä: Kunnanjohtaja Tuomo Kärnä

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää:
1) antaa hallinto-oikeudelle liitteenä olevan selityksen, jolla se yhtyy

Viitasaaren kaupungin selitykseen asiassa

ja esittää sen johdosta, että

2) Hämeenlinnan hallinto-oikeus toteaa muutoksenhaunalaisten päätöksen tiedoksiantomenettelyn asianmukaiseksi

3) nyt vireille tullut hyvinvointialueen tekemä kunnallisvalitus käsitellään yhdessä hallinto-oikeudessa samanaikaisesti vireillä olevan lakkautetun Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän jäsenkuntien Keski-Suomen hyvinvointialueen valtuuston päätöksestä 13.6.2023 § 50 tekemän valituksen (diaarinumero 1439/03.04.04.04.09/2023) kanssa. Luhangan kunta pyytää, että tässä käsittelyssä hyvinvointialueen tekemä kunnallisvalitus hylätään perusteettomana ja hyvinvointialue velvoitetaan käsittelemään Keski-Suomen sairaanhoitopiirin vuoden 2022 tilinpäätös uudelleen Keski-Suomen sairaanhoitopiirin yhtymävaltuuston päätöstä 17.6.2022 § 9 noudattaen.

4) Hämeenlinnan hallinto-oikeus hylkää Keski-Suomen hyvinvointialueen vaatimuksen oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta perusteettomana.

Päätös: Kunnanhallitus päätti ehdotuksen mukaisesti

Aki Virtaniemi palasi kokoukseen asian käsittelyn jälkeen

Kunnanhallitus 06.10.2025 § 213

284/00.04.02/2024

Valmistelija: Hallintosihteeri Marika Iikkanen

Hämeenlinnan hallinto-oikeus on 15.9.2025 antanut asiassa päätöksen nro 1778/2025.

Esittelijä: Kunnanjohtaja Tuomo Kärnä

Päätösehdotus: Asia tuodaan kunnanhallitukselle tiedoksi.

Kokouksen kulku: Aki Virtaniemi ilmoitti esteellisyydestään asioiden 213-214 käsittelyssä ja poistui kokouksesta.

Kunnanjohtaja Tuomo Kärnä ilmoitti antavansa muutetun päätösehdotuksen ja asian esittely jatkuu.

Hallinto-oikeuden päätös kunnallisvalitusta koskevassa asiassa

Valmistelija: Kunnanjohtaja Tuomo Kärnä

Keski-Suomen hyvinvointialue jätti 26.7.2024 Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle kunnallisvalituksen Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän yhtymävaltuuston päätöksestä 17.6.2022/9.

Kunnallisvalituksen kohteena olevalla päätöksellä Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän valtuusto oli päättänyt sairaanhoitopiirin peruspääoman alentamisesta. Hyvinvointialue vaati valituksessa muun muassa kyseisen sairaanhoitopiirin valtuuston päätöksen kumoamista.

Hämeenlinnan hallinto-oikeus on 15.9.2025 antamallaan päätöksellä nro 1778/2025 kumonnut edellä mainitun Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän päätöksen.

Kyseisen sairaanhoitopiirin valtuuston päätöksen taustalla on ollut se, että sairaanhoitopiirin kuntayhtymän jäsenkuntien on tullut voimaanpanolain 33 §:n nojalla kattaa kuntayhtymän taseeseen kertynyt alijäämä kuntalain säännösten mukaisesti ennen kuntayhtymän siirtämistä hyvinvointialueelle. Sairaanhoitopiirin kertyneiden alijäämien kattaminen on sairaanhoitopiirin valtuuston 10.12.2021/9 hyväksymän vuoden 2022 talousarvion ja toimintasuunnitelman mukaisesti ollut tarkoitus kattaa usean keinon yhdistelmällä: omaisuuden myynnillä, sairaanhoitopiirin peruspääoman alentamisella ja tarvittaessa jäsenkuntien rahoituksella.

Keski-Suomen aluevaltuusto käsitteli 13.6.2023/50 Keski-Suomen sairaanhoitopiirin tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vuodelta 2022. Osana päätöstä päätettiin jättää panematta täytäntöön Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymävaltuuston 17.6.2022/9 tekemä päätös koskien peruspääoman alentamista. Kunta teki kyseisen päätöksen johdosta aluevalituksen, jonka Hämeenlinnan hallinto-oikeus on 15.9.2025 antamalla päätöksellään nro 1777/2025 hylännyt. Kunnanhallitus käsittelee tätä asiaa erillisessä asiakohdassa kokouksessaan 6.10.2025.

Mikäli hallinto-oikeuden päätökset nrot 1777/2025 ja 1778/2025 jäävät voimaan, merkitsee se sitä, että Keski-Suomen sairaanhoitopiirin jäsenkunnille aiheutuu sairaanhoitopiirin alijäämän kattamisesta yhteensä 24,0 miljoonan euron lisälasku. Luhangan kunnan osuus lisälaskusta on 61.713 euroa. Taloudellisesti tämän alijäämän kattamisen merkitystä lisää se, että se tulee vaikuttamaan kunnilta hyvinvointialueiden rahoitukseen siirrettävän peruspalvelujen valtionosuuden määrään myös tulevina vuosina.

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valituslupan. Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista. Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n mukaan valituslupa on myönnettävä, jos 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeätä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi; 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai 3) valituslupan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupahakemuksen ja valituksen laatimisesta aiheutuu kunnalle kuluja ja hallinnollista työtä. Varmuutta siitä, että ensinnäkin valituslupa myönnettäisiin ja toiseksi hallinto-oikeuden päätös muuttuisi, vaikka valituslupa myönnettäisiin, ei ole. Asian taloudellinen merkitys kunnalle on kuitenkin suuri, mikä puoltaa valituksen tekemistä hallinto-oikeuden päätöksestä.

Asialla nähdään olevan myös yhteiskunnallista merkitystä Keski-Suomen kunnille hyvinvointialueuudistuksen johdosta aiheutuneiden pitkävaikutteisten taloudellisten vaikutusten johdosta.

Muutettu päätösehdotus:

Kunnanhallitus päättää, että Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätökseen 15.9.2025 nro 1778/2025 haetaan valituslupaa ja siitä valitetaan korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Kunnanjohtaja valtuutetaan allekirjoittamaan valituslupahakemus ja valitus sekä jättämään valituslupahakemus ja valitus korkeimmalle hallinto-oikeudelle.

Kunnanhallitus samalla kuitenkin hyväksyy, että valituslupahakemus ja valitus voidaan jättää myös yhdessä muiden kuntien kanssa.

Päätös:

Kunnanhallitus päätti hyväksyä muutetun päätösehdotuksen.